

A l'ombra de Pinochet

Amb la victòria de la dreta, molts xilens han vist planar de nou l'ombra del general Pinochet. Si bé el president Piñera ha deixat fora del govern alguns dels pesos pesants del pinochetisme, amb el qual va formar una coalició electoral, és a la segona línia on tindran més presència.

El nomenament de les persones que aquesta setmana es faran càrrec dels ministeris del nou govern de Xile va suscitar molta sorpresa i crítiques de totes bandes. A mitjan mes passat, quan el president electe Sebastián Piñera va fer públics els noms dels 22 ministres del futur govern, la premsa xilena va destacar, sobretot, el poc pes polític dels escollits, i també un excessiu perfil tècnic i acadèmic. En aquest sentit, els dos nous homes forts de l'àrea política de la Moneda seran l'advocat Rodrigo Hinzpeter, que assumirà el Ministeri d'Interior, i l'economista Cristián Larroulet, que ocuparà el Ministeri de Presidència. Pel que fa a l'àmbit econòmic, els pesos pesants del nou govern de Xile seran l'enginyer Juan Andrés Fontaine, ministre d'Economia, i Felipe Larraín, economista, que es farà càrrec del Ministeri de Finances. Tots quatre són independents; és a dir, no pertanyen a cap partit polític, si bé Larroulet i Fontaine són considerats propers a la Unió Demòcrata Independent (UDI), el partit que aplega els partidaris del desaparegut general Augusto Pinochet, que va governar Xile sota una fèrria dictadura des del 1973 fins al 1990.

En general, els dirigents de l'Aliança per Xile, coalició formada per l'UDI i per Renovació Nacional (RN), el partit de Sebastián Piñera, van mostrar públicament la seva satisfacció per aquest nomenament, tot i que, segons que assenyalava el diari xilè *La Tercera*, en privat va haver-hi moltes crítiques per l'escassa influència dels partits en el nou govern. A més, tots dos partits van lamentar que s'haguessin deixat

fora alguns dels noms que havien estat proposats, sobretot dos noms de pes: els senadors Pablo Longueira, de l'UDI, i Andrés Allamand, un dels líders més importants d'RN. Per aquesta raó, tots dos partits han criticat, també en privat, com explicava aquest diari, la manca d'experiència política dels integrants del nou govern de dreta.

Alhora, els dirigents de la Concertació, la coalició de partits de centreesquerra que ha governat Xile aquests darrers vint anys, també van ser molt crítics amb la composició de l'equip del govern del president Piñera. "Són persones molt preparades, però que no representen la diversitat de la societat xilena", declarava Fulvio Rossi, president interí del Partit Socialista de Xile, el partit de Michelle Bachelet, la dona que ha presidit el govern aquests darrers quatre anys. Rossi, a més, va lamentar que cap dels nous ministres no sigui fill de la classe mitjana i que la majoria siguin grans empresaris. En aquest sentit, un altre dirigent de la Concertació, Domingo Namuncurá, del Partit per la Democràcia (PPD), va ser més taxatiu a l'hora de jutjar els nous ministres: "La majoria són persones vinculades a les empreses o que provenen de conglomerats financers." Tanmateix, una de les crítiques més fortes per part dels partits del govern sortint la va rebre Jaime Ravinet, que serà el nou ministre de Defensa i que ha deixat la Democràcia Cristiana després de gairebé cinquanta anys de militància. Amb el nomenament de Ravinet, el president Piñera ha complert la seva promesa d'incloure en el govern algun membre de la Concertació.

EFE

Seguidors de Piñera mostren un bust d'Augusto

Política i negocis. Sigui com sigui, la procedència de l'àmbit empresarial de la majoria de ministres és el principal dubte que plana sobre el nou govern xilè. Un dels primers a reaccionar ha estat Sebastian Piñera, un dels homes més rics de Xile, amb una fortuna estimada, segons la revista *Forbes*, en més de mil milions dòlars. Un cop guanyades les eleccions presidencials, el mes de gener, Piñera es va comprometre a vendre les seves accions a la companyia aèria LAN abans de prendre possessió del càrrec. D'aquesta manera, el nou president ha volgut esvaïr els dubtes sobre si complirà les seves promeses electorals, amb relació a separar la política dels negocis. Seguint el seu exemple, alguns altres ministres, com exigeix la llei xilena, han començat a desprendre's de les participacions en diverses empreses. Es destaca, per exemple, el ministre d'Educació, Joaquín Lavín,

Pinochet durant les celebracions per la victòria de la dreta a les eleccions.

de l'UDI, que ha declarat que renunciarà al càrrec i a les accions que té a la Universidad del Desarrollo, o bé, Jaime Mañalich, ministre de Sanitat, que va comprometre's a vendre les accions que té en un dels hospitals més prestigiosos de Santiago de Xile. Es calcula que els futurs ministres i secretaris hauran d'abandonar, en total, més de quaranta càrrecs directius a diverses empreses.

Això a banda, un altre dels principals dubtes és saber quin paper tindran a partir d'ara els partidaris del general Augusto Pinochet, que s'apleguen dins l'UDI. "En anunciar el seu govern, el president Piñera va dissipar els dubtes sobre el retorn del pinochetisme al

poder", escrivia Patricio Navia, columnista del diari *La Tercera*. Aquest analista remarcava el fet que la meitat dels ministres tenien menys de trenta anys quan es va acabar la dictadura, l'any 1990, i que, per tant, no hi ha cares emblemàtiques del pinochetisme dins el nou govern. Fins i tot, el columnista recordava que Joaquín Lavín, nou ministre d'Educació i que havia estat una persona propera a Pinochet, va declarar fa temps que havia d'haver votat pel no, és a dir, contra la continuïtat del dictador, al plebiscit que es va dur a terme l'any 1998.

Sigui com vulgui, a banda de col·locar-hi alguns ministres que es consideren propers al partit, l'UDI ha acon-

seguit ser la cara més visible del nou govern. El ministre de la Secretaria General, és a dir, el portaveu, serà Ena von Baer, que fou candidata a senadora amb el suport dels pinochetistes a les eleccions parlamentàries del 2009. A més, caldrà tenir en compte que la imatge del govern de cara a l'exterior, és a dir, el ministre d'Afers Estrangers, serà Alfredo Moreno, un home que es considera també partidari de l'UDI. Això no obstant, és als càrrecs que hauran d'ocupar la segona línia de foc —és a dir, les secretaries— on els partits tindran una presència més destacada, sobretot l'UDI, que va poder col·locar nou dirigents en llocs clau, tal com havia reclamat Juan Antonio Coloma, president d'aquest partit, al president Piñera. Un d'aquests llocs importants serà la sots-secretaria del Desenvolupament Regional i Administratiu, adscrita al Ministeri d'Interior, que té un pressupost milionari, destinat a invertir a les regions i a crear plans d'ocupació. Aquesta secretaria serà encapçalada per Miguel Flores, director de la fundació que porta el nom de Jaime Guzmán —fundador de l'UDI i un dels col·laboradors més estrets del general Pinochet—, que fou assassinat el 1991 per un militant de l'extrema esquerra xilena. Tampoc no és menys important la sots-secretaria de Finances, que ocuparà Rodrigo Álvarez, que ha estat vice-president de l'UDI i que actualment presideix el parlament xilè.

En qualsevol cas, a banda l'actuació que puguin portar a terme els partidaris de l'UDI des de dins del govern, cal tenir en compte també que és el partit polític que té més representants al parlament xilè, tant diputats com senadors. Des del 2006, disposa de 34 diputats, cosa que equival a un 28% de la cambra, i 9 senadors, un 24%. Tanmateix, a partir de l'11 de març el pes d'aquest partit a la cambra creixerà, amb quaranta diputats, tot i que tindrà un senador menys. Això, segons que reconeixien persones properes a Piñera, va ser determinant a l'hora de decidir d'incorporar més persones properes a l'UDI en el nou govern.

Xevi Camprubí

El pes parlamentari de l'UDI ha estat determinant per a incloure els seus membres al govern